

Tänavune külm ja lumine, kuid päikeseline kevad on täis särinat. Inimesed justkui ärkaks talvetardumusest ning tahaks teha uusi asju ning uutmoodi. Võrumaa Arenguagentuur ja tema partnerid pakuvad selleks hulgaliselt võimalusi. Lugege selle kevade algatustest ning lööge kaasa.

Ivika Nõgel

Infokirjast leiate muu hulgas:

- Ettevõtlusvaldkonna nõustamised, koolitused, seminarid, koostööpakkumised, messiinfo ja toetusvõimalused
- Koolitused ja üritused MTÜ-dele
- Osalemisvõimalused mentorklubis ning projektides „Maale elama“ , „Ettevõtlik kool“ ja „Meistrilt sellile“

ETTEVÕTLUS

Esmane infopäring mistahes küsimuses on ettevõtjatele tasuta - TULE KÜSI JULGESTI!

Lisainfo: Ivi Martens, ettevõtluskonsultant, 786 8367, 534 97 303, ivi@vaa.ee
Ene Kerge, ettevõtluskonsultant, 786 8313, 529 9550, ene@vaa.ee

TASUTA NÕUSTAMISED VALLAS

SA Võrumaa Arenguagentuuri poolt tasuta nõustamine alustavale ja tegutsevale ettevõttele, aprill 2013 (nõustamine toimub eelregistreerimisel)

Vallavalitsus	Vastuvõtu päev	Vastuvõtu kellaaeg	Vastuvõtu koht
Sõmerpalu	10.04.2013	09.00-12.00	Vallavalitsuse I korrus
Antsla	17.04.2013	11.00-13.00	Vallavalitsuse II korrus
Haanja	18.04.2013	12.00-13.00	Vallavalitsuse II korrus
Rõuge	23.04.2013	09.00-12.00	Vallavalitsuse II korrus
Mõniste	24.04.2013	09.00-12.00	Kuutsi koolimaja II korrus

KOOLITUSED JA SEMINARID

Ekspordivalla koolitused:

- **9. aprillil, 14. mail ja 4. juunil "Ekspordiplaan: planeerimisest finantseerimiseni" Tallinnas.** Kolmepäevase koolituse osalemistasu on 57€ (hind sisaldab käibemaksu, toitlustamist ja koolituse materjale). Info: <http://www.eas.ee/et/eas/yritused?task=displayevent&id=110>

- **2.-3. mail toimub Viljandis ainulaadne koolitus „Kuidas läbi visualiseerimise mitmekesistada koosolekuid, algatusi, strateegiad...?“**

KAHEPÄEVASE koolituse raames saab teada, kuidas kasutada visualiseerimist oma igapäevatoos ning õppida praktiliselt kasutama graafilise visualiseerimise võtteid. Koolituse viivad läbi Anne Madsen ja Christina Hemmingsen Taanist. Koolituse töökeel on inglise keel.

Loe lähemalt: <http://www.kaasamine.ee/koolitused/visualiseerimise-koolitus-2013>

Seminarid:

- **Seminar Tartus: „Energiasääst ehitusettevõtetes – milleks ja kuidas?“**

Kaubanduskoda korraldab 11. aprillil Tartu Dorpati Konverentsikeskuses seminari ehitus- ning ehitusmaterjale tootvate ettevõtete keskkonnateadlikkuse tõstmiseks ning kulude kokkuhoiu võimalustest teavitamiseks.

Lisainfo ja registreerimine: <http://www.koda.ee/koolitused-uritused/koolitused/?id=19687>

- **Seminar Tartus: „Kuidas kaitsta ennast maksuhalduri eest?“**

Koolitus toimub 3. mail 2013. a kell 10.00–16.00 Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) ja on korraldatud koostöös advokaadibürooga VARUL.

Lisainfo ja registreerimine: <http://www.koda.ee/koolitused-uritused/koolitused/?id=19863>

LEIA KOOSTÖÖPAKKUMISI JA OSTUSOOVE

Tee ennast välismaistele ostjatele ja partneritele nähtavaks. Tasuta võimalus Eesti ettevõtetele oma toodete ja teenuste pakkumiseks välisfirmadele.

www.tradewithestonia.com on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt loodud **teenus Eesti ettevõtetele, eesmärgiga luua uusi ekspordisuhteid Eesti ettevõtetele**. Antud portaal on väga hea kanal tutvustamiseks oma tooteid/teenuseid välisriikide ettevõtjatele ning see on mõeldud kõikidele ettevõtetele, kes ekspordivad või plaanivad seda tulevikus teha.

<http://www.eas.ee/et/ettevotjale/eksport/trade-with-estonia/> -juhendmaterjalid
<http://www.tradewithestonia.com/> - registreerimine

Portaali registreerumine ja ettevõtte profiili täitmine on TASUTA.

OSALE VÄLISMESSIL

Info välismessidel osalemise kohta: www.eas.ee/et/ettevotjale/eksport

TOETUSVÕIMALUSED ETTEVÕTJATELE

Alustajale ettevõtjale:

- Starditoetus: <http://www.eas.ee/et/alustavale-ettevotjale/eas-i-lahendused-ja-toetusvoimalused/starditoetus/ueldist>
- Kasvutoetus: <http://www.eas.ee/et/alustavale-ettevotjale/eas-i-lahendused-ja-toetusvoimalused/kasvutoetus/ueldist>

Tegutsevatele ettevõtjale:

- Tööstusettevõtja nõustamise toetus: <http://www.eas.ee/et/ettevotjale/ettevotte-arendamine/toeostusettevotja-noustamise-toetus/ueldist>
- Disainijuhtimise nõustamislane toetus: <http://www.eas.ee/et/ettevotjale/ettevotte-arendamine/disainijuhtimise-alane-noustamisteenuse-toetus/ueldist>
- Arendustöötaja kaasamise toetus: <http://www.eas.ee/et/ettevotjale/ettevotte-arendamine/arendustoeoetaja-kaasamise-toetamine/arendustoeoetaja-kaasamise-toetus>
- Innovatsiooniosakud: <http://www.eas.ee/et/ettevotjale/innovatsioon/innovatsiooniosakud/uldist>
- Suurinvestori toetus ettevõtjale: <http://www.eas.ee/et/ettevotjale/ettevotte-arendamine/suurinvestori-toetus-toeostusettevotjale>
- Teenindustusettevõtja toetus: <http://www.eas.ee/et/ettevotjale/ettevotte-arendamine/tugiteenuskeskuste-investeeringu-toetus>

UUDISED

- Kagu-Eesti Innovatsioonikeskuse (KEIK) asukohaga Võru, Röpina mnt. 12 - **eesmärk on pakkuda soodsat keskkonda uuenduslike mõtete teostuseks, seda eriti tootmisega tegelevatele ettevõtjatele.** Kuna keskus on algselt ehitatud vastavalt suurtootja vajadustele, siis on meil suureks väljakutseks olnud leida tootmiseks ruumid väikeettevõtjatele. Praeguseks on meil rõõm teada anda, et oleme jõudnud ette valmistada 3 tootmisruumi (koos kütte ja veega) suurusega 50-90m². Puidu- ja metallitöötlemisele on meil üürile anda ka seadmeid. Nii, et oluline osa tootmiseks - ruum ja seadmed juba ootavad, Võrumaa Arenguagentuuri poolt väike nõu ka kaasa ja asi ainult vaja ette võtta! Info Anita Hoole, tel. 6016160 või 5106976
- **10. aprillil** toimub „**Ettevõtlik Kool**“ programmi tutvustus Võrumaa koolijuhtidele Meremäe Koolis. Teemad: Mis on ettevõtlik kool? Kasu koostööst ettevõtjatega? Võrgustiku loomine. Kuidas arendada koolis ettevõtlikust? Seminari viib läbi Ida-Viru Ettevõtluskeskus.
- Koostöös Võru, Põlva ja Valga ettevõtluskeskustega algas märtsis **Kagu-Eesti Mentorklubi**. Mentorklubi pakub väikeettevõtjatele võimalust suhelda kogunud ettevõtjate, koolitajate ja praktikutega, saada uusi teadmisi, häid nõuandeid ning jagada vastastikuseid kogemusi. Mentorklubi on hea võimalus tutvustada oma ettevõtet, laiendada ning arendada suhtevõrgustikku. Võrumaalt osaleb klubis 7 ettevõtjat.

- Võrumaa Arenguagentuur teeb koostöös partneritega ettevalmistusi **sügisel toimuvaks ettevõtlusnädalaks**. Seoses sellega ootame ettevõtjatelt ettepanekuid, millised ettekanneteteemad oleksid kõige kõitvamad ja huvipakkuvad tegutsevatele ettevõtjatele suunatud päeval. Oma eelistused ja arvamused saate esitada elektroonilises küsitluses: <https://docs.google.com/a/vaa.ee/spreadsheet/viewform?formkey=dFVjQ01YTFBHWmROMGpkYURFdzUyeUE6MQ#gid=0>
- **Ettevõtjate partneriaat Lätis Balvis. 19.aprillil 2013** toimub Balvi linnas (Läti) kolmas Eesti, Läti, Vene (Pihkva oblast) piirialade ettevõtjate partneriaat. Partneriaat on ettevõtjate kohtumine, kus igale ettevõtjale leitakse teiselt poolt piiri sama valdkonna koostööst huvitatud ettevõtja. Vastavalt ajagraafikule korraldatakse päeva jooksul läbirääkimised, mille käigus osapooled otsivad ühishuvi edasiseks koostööks. Ürituse korraldavad MTÜ Euregio Pskov-Livonia, Võrumaa Arenguagentuur, Valgamaa Arenguagentuur, Põlvamaa Arenduskeskus. Vene ettevõtjate sõidu korraldab Pihkva oblasti Kaubandus-Tööstuskoda, Läti poolelt Euregio Pskov-Livonia Läti seksioon.
- **Mess PSKOV EKSPO – 12.** Võrumaa ettevõtteid osalevad rahvusvahelisel messil PSKOV EKSPO-12, mis toimub **21-23 maini Pihkvas**. Messil on esindatud järgmised valdkonnad– ehitus, remonditeenused, mööbel, infotehnoloogia, turismiteenused, kodutarbed, erirõivad jne. Messil raames toimub ka pressikonverents ja seminarid.
- 7. märtsil toimus Haanja Puhke- ja Spordikeskuses ettevõtjate talispordipäev laskesuusatamises. Ettevõtjatele suunatud tegevuste, s.h. spordipäevade korraldamise eesmärgiks ei ole ainult mäng esikohale, vaid sotsialiseerumine ning uute kontaktide saamine ja nende positiivne ärakasutamine enda äris ja suhetes. Rändkarika viis spordipäevalt koju OÜ Romiauto, teise koha saavutas OÜ Parksepp Ehitus ja kolmas koht läks väga sportlikule ASile Võru Juust.

SETOMAA ETTEVÕTLUSKONSULTANDI TEGEVUSED

- 31. märtsil toimus Piusa Ürgoru Puhkemajas Meremäe Ettevõtjate Klubi eestvedamisel järjekordne Setomaa ettevõtjate kokkusaamine. Avatud mikrofoni teemaks oli "Setomaa ja Euroopa". Teiste hulgas arutlesid sel teemal ka Riigikogu Setomaa toetusgrupi liikmed Urmas Klaas ja Ülo Tulik. Kuna kokkusaamine toimus uue kalendri lihavõttepühal, siis oli väga päevakohane preester Sakariase esinemine Setomaa rahvakalendrist ja selle järgimisest tänasel Setomaal.
- Setomaa Valdade Liit ja Eesti Maaülikool sõlmisid lepingu Setomaa ühtse ettevõtlusstrateegia ja teemaplaneeringu koostamiseks. Töö valmib 28. veebruariks 2014. Projekti rahastab Setomaa Arenguprogramm.
- **Meistrilt-sellile projektis** on toimunud esimesed lambakasvatuse praktikapäevad. Igor Taro meeleolukat uudisklippi lammaste pügamisest ETV päevauudistes vaata siit: <http://uudised.err.ee/index.php?06276151> Aiandusvaldkonna praktikapäevade algust lükkab edasi väljas võimutsev talv. Siiski on esimene koolituspäev Polli aiandusuuringute keskusel planeeritud **18.aprilliks**.
- **Internetiturunduse- ja müügikoolituse praktiline koolituspäev toimub 25. aprillil kell 10-16 Obinita seltsimajas.** Koos vaadatakse ja analüüsitakse Setomaa ettevõtjate kodulehti. Huvilised saavad registreeruda osalemiseks aarne.leima@setomaa.ee

Lisainfo: Aarne Leima, Setomaa ettevõtlusnõustaja, aarne.leima@setomaa.ee, 5 322 6961

KAGU-EESTI PUIDUKLASTRI UUDISED

Puiduklaster on avatud organisatsioon, kes tegutseb Võru, Põlva ja Valga maakonna puidu- ja mööblitööstajaid koondava ühendusena, mille peaesmärgiks on liikmete konkurentsivõime tõstmine, ekspordivõimekuse ja tootearenduse edendamine ning liikmetevahelise koostöö korraldamine.

- 2013 a toimub Leader projekti raames **turunduse ning tootmiskorralduse koolitused**.
- Klastri liikmed osalevad 11.- 14. aprillil toimuval **Oma Koti sisustusmessil Soomes**. Enda ettevõtte eksponaatidega on väljas Sternoberg OÜ, Palkmööbel OÜ, Kapa Puit OÜ ja Kalevipuit OÜ. Loodusreisid korraldavad koostöös klastriga 13. aprillil kõikidele messihuvilistele väljasõidu samale messile. Klastri liikmele reisi hind 88.-, mitteliikmetele 98.- eurot. Reisil osalemiseks registreeruda enne 10.aprilli 2013 kontaktidel ene@vaa.ee, tel 7868313 või www.loodusreisid.ee . Messiinfo: <http://www.finnexpo.fi/Sites3/Kevattmessut2013/Naytteilleasettajat/messuille/OmaKoti/Sivut/default.aspx>
- 27. märtsil toimus klastri koosolek, arutluse all olid klastri tegevusplaanid ja võõrustaja Anita Holle Kagu – Eesti Innovatsioonikeskusest rääkis ning näitas digimaterjale Võru mööblitööstuse ajaloost. Sellest kohtumisest saab loodetavasti alguse muuseumisarnane asutus, kus on näha meie piirkonna ajalugu, mis on seotud puidutöötlemise ja mööblivalmistamisega.

- Märtsis liitus klastriga uus Võrumaa ettevõtte – Palkmööbel OÜ! Ettevõtte peamiseks tegevusalaks massiivse ning rustikaalse mööbli tootmine. Kontakt www.palkmoobel.com
- 24. aprillil toimub klatri koosolek Kääpal, Kapa Puidus. Teemadeks turunduskoolituse kulg ning kommunikatsiooniprojekti arendamine.
- **Müügis on suur hulk kasutatud tootmisestadmeid Lasva Liimpuidult ning Steko Eestilt** <http://www.puiduklaster.ee/et/turuplats>

Tahad saada olulist valdkonnapõhist infot puidu- ja mööblitööstuse valdkonnast? Liitu meie infovooga, andes sellest teata allolevatel kontaktide

Info www.puiduklaster.ee, info@puiduklaster.ee

MITTETULUNDUSÜHINGUD

Kodanikeühenduste konsultant Margit Lukka annab tasuta nõu kuni 5 tunni ulatuses järgmistes küsimustes:

- ühingute asutamine, sh põhikirja koostamine ja registreerimine;
- MTÜ/SA strateegia ja tegevuskava koostamine;
- MTÜ/SA tegevuse finantseerimine;
- MTÜ/SA maksustamine ja aruandlus;
- MTÜ/SA lepingute sõlmimise nõustamine;
- projektiidee sobivuse hindamine toetusmeetmete ja arengukavadega;
- abi projekti elluviimiseks sobiva rahastamisallika leidmisel;
- projektitaotluste koostamise, projekti juhtimise ja aruandluse nõustamine;
- abi koostööpartnerite leidmisel.

Kontakt: Margit Lukka, margit@vaa.ee, 525 1750

UUDISED

- Aprillikuus alustab Võrumaa Arenguagentuuri ja Põlvamaa Arenduskeskuse eestvedamisel **MTÜde mentorklubi Võru ja Põlva piirkonna mittetulundusühendustele**. Otsime programmi ühendusi, kes soovivad programmi raames osaleda koolitustel, saada kogemusi ja laiendada suhtevõrgustikku. Klubi tegevuse tulemusena on kasvanud avalikes huvides tegutsevate ambitsioonikate ühenduste juhtimisvõimekus ja professionaalsus. Klubi kohtumised toimuvad kuuel korral (perioodil aprill kuni november) ning **esmane kohtumine on planeeritud 23. aprillil. Täpsed tingimused programmis osalemiseks:** <http://www.vaa.ee/koolitused/alustab-mtuedementorklubi>
- **17. aprillil** toimub aadressil Vilja 14, Võru **MTÜdele mõeldud kodulehe koostamise koolitus!** Koolituse eesmärgiks on anda osalejatele ülevaade kodulehe/blogi loomise ja haldamise võimalustest WordPress.com abil. **NB!** Koolitus on suunatud eeskätt neile, kelle arvuti kasutamise oskus on võrdlemisi väike ja kes ei ole varem kodulehe või blogiga kokku puutunud. Koolitusel kaasa tegemiseks peab osaleja kaasa võtma sülearvuti, mis toetab Wifi ühendust.

Koolitus on tasuta! Lisainfo, päevakava ja registreerimisvorm:
<http://www.arenduskeskused.ee/Uudised-ja-sundmused/Sundmused/Koolitused/1161/MTU-kodulehe-loomise-koolitus.html>

- **9. mail leiab Säna Kultuurimõisas aset Võrumaa inspiratsioonipäev – Leia OMA algatus!** Päev on suunatud eelkõige Sulle, kes Sa veel ei ole kodanikualgatustesse kaasatud või ei ole oma ideed kodanikualgatuse kaudu realiseerinud ja mõtled, kas see üldse on Sinu jaoks. Samuti oled oodatud, kui tunned, et vajad viimast tõuget, et kodanikualgatustes kaasa lüüa juba homme! Täpsem info ja registreerimisvorm: <http://www.arenduskeskused.ee/Uudised-ja-sundmused/Sundmused/Koolitused/1159/Vorumaa-inspiratsioonipaev.html>
- **Liikumine Kodukant** koostöös regionaalministri valitsemisalaga **korraldab projekti „Külavanemad muutuv asjas“ raames külavanematele ja külade eestvedajatele üle Eesti koos koolitus-seminari.** Kohtumiste eesmärgiks on mõtestada külavanemate rolli muutuv asjas, toetada külavanemaid/liidreid eestkoste tegevuses, teavitada avalikkust hoolivatest ja arvestavatest külakogukondadest ning edendada demokraatiat oma piirkonnas ja külaliikumises tervikuna! Võrumaal toimub koolitussari Loosi külamajas, Vastseliina vallas 19.-20. aprillil. Vaata lähemalt www.kodukant.ee. Lisainfo: Külli Volmer Eesti Külaliikumise Kodukant, e-post kylli@kodukant.ee, tel 511 4027.
- Avatud on üle-eestiline **mittetulundusühenduste infoportaal MAKIS** - www.arenduskeskused.ee MAKIS on interaktiivne keskkond mittetulundusühendustele, mille kaudu on võimalik end hõlpsalt kursis hoida mittetulundusühendusi puudutavate uudiste ja rahastamisvõimalustega, samuti erinevates maakondades toimuvate põnevate sündmuste ja koolitustega. Lisaks leiab MAKISest mitmeid olulisi artikleid ja juhendeid mittetulundusühenduse asutamise ja tegutsemise kohta. MAKIS keskkond sünnib maakondlike arenduskeskuste võrgustiku koostöös ja Euroopa Sotsiaalfondi ja Siseministeeriumi rahastuse toel. MAKIS keskkonna valmimist koordineerib Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.
- Mittetulundusühenduste nõustamist maakondlikes arenduskeskustes toetavad EL, Sotsiaalfond ja Siseministeerium.

TURISM

- 20. aprillil toimus Viljandis Est-Lat programmi „Riverways“ projekti Eesti partnerite kohtumine, kus arutati turundustegevusi, ekspeditsioonide ja õppereiside korraldamist. Oma nägemuse projekti tegevuste kohta andsid veeturismiga seotud ettevõtjad.

28. aprillil toimus Eesti – Läti programmi korraldatud hangete teemaline seminar. Teemad olid: riigihangete seaduse olulisemad aspektid, lihthanke olemus ja menetlusprotsess, üle riigihanke piirmäära hankimine. Koolitaja oli Jarlo Dorbek Outsourcing Partner OÜst.

Järgmine Riverways projekti koosolek toimub koos Läti partneritega 16.-17. aprillil Siguldas, millest võtavad osa ka iga maakonna poolt esitatud juhtgrupi liige. Võrumaad esindab juhtgrupis Võru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Anti Allas.

- EASi turismiarenduskeskus kutsub Suurbritannia ja Hollandi sihtturu seminarile, mis toimub 18. aprillil Tallinnas Meriton Grand Conference & Spa Hotellis, Paldiski mnt 4. Rohkem infot: www.eas.ee
- Urvaste valla turismihooaja avamine toimub 28.aprillil Nõriariigi liikluslinnas ja Uue-Antsla Rahvamajas.

Kontakt: Kertu Künnapuu, e-post kertu@vaa.ee, tel 53402242

UUDISED

- Kodanikualgatusega „Maale elama“ on tänaseks liitunud 8 Võrumaa kogukonda – Antsla, Vana-Antsla, Kobela, Kraavi, Pikakannu, Urvaste, Säna, Misso ja Rõuge. Kogukonnad on kodulehele www.maale-elama.ee koondanud info teenuste, haridusasutuste, huvi- ja seltsitegevuse, töö võimaluste ja eluasemete kohta. **13. aprillil** minnakse koos teiste Lõuna-Eesti aktiivsete paikkondadega Tallinna Tehnikaülikooli **MAALE ELAMA MESSILE** end väärt elupaigana turundama ning uusi elanikke kutsuma. Messis raames toimival seminaril tutvustavad oma lugu Säna Kultuurimõisa eestvedaja Hendrik Noor. Vabalaval astuvad võrokestest üles Margus ja Herbert Konnula Urvastest ning tantsijad, rivitrummarid ja rahvamuusikud Antslast. Värvil toob kavasse Sännas vabatahtlikuna töötav portugallasest räppar. Messil osaleb ka Võrumaa Arenguagentuur, kes tutvustab siinseid ettevõtluse võimalusi ning toetusprogramme.
- **Tarbijakaitse infopäev Põlvas „Suunanäitaja: Garantii ja pretensiooni esitamise õigus“.** Tarbijakaitseameti ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja poolt korraldatav infopäev toimub 14. mail 2013. a. Põlvas hotellis Pesa (Uus tn. 5).
 - **Garantii vs. pretensiooni esitamise õigus**
 - **Tööstuskaubad**
 - **E-kaubandus ja ülepiirilised ostud**
 - **Ebaausad kauplemisvõtted**

Osalemistasu on 18 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad lõuna ja kohvipausid.

Info ja registreerimine: Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tartu esindus, tartu@koda.ee, tel 744 2196, <http://www.koda.ee/?id=19837>

ÜLDINFO

Võrumaa Arenguagentuur on üleriigilisse tugivõrgustikku kuuluv sihtasutus, mis tegutseb Võrumaa elanike huvides ja pakub ettevõtjatele, kohalikele omavalitsustele ja kodanikeühendustele info, nõuande ja partnerluse kaudu toetust piirkonnaettevõtluskeskkonda ja elukvaliteeti parandavate projektide elluviimises.

Võrumaa Arenguagentuur on avatud:

E,T,N 8:00-16:30
L-P 10-15
K 8:00-18:00
R 8:00-15:00

Võrumaa Turismiinfokeskus on avatud:

15.05-15.09 E-R 10-18
16.09-14.05 E-R 10-17

Soovitame liituda ka EAS uudiskirjaga www.eas.ee , kust saate kõige kiiremat infot avanevate projektide ning erinevate sündmuste toimumiste kohta.

Kui soovite liituda meie infokirjaga või uuendada e-posti aadressi, palun saatke e-kiri margit@vaa.ee

SA Võrumaa Arenguagentuur www.vaa.ee
Teie edu heaks!